MÔN NGỮ VĂN KHỐI 6 – TUẦN 31

ĐỌC KẾT NỐI CHỦ ĐIỂMVĂN BẢN:
VÀ TÔI NHỚ KHÓI

I. Tìm hiểu chung

1.Tác giả

Đỗ Bích Thúy sinh ra tại Tỉnh Hà Giang vào năm 1975. *Đỗ Bích Thúy là* thành viên Hội nhà văn Việt Nam-*một nhà văn có nhiều tác phẩm được công chúng yêu thích.* Chị là tác giả của tiểu thuyết "Chúa đất", "Người yêu ơi"(tiểu thuyết), "Tiếng đàn môisau bờ rào đá"(tập truyện ngắn), "Tôi đã trở về trên núi cao" (tản văn). Chị còn viết kịch bản phim "Chuyện tình bên đồng hoa tam giác mạch" được chuyển thể từ truyện "Lặng yên dưới vực sâu".

2.Tác phẩm

***a.* Xuất xứ**: Trích từ tập tản văn "*Tôi đã trở về trên núi cao".*

b.PTBĐ chính: Tự sự (+miêu tả, biểu cảm)

I. Suy ngẫm và phản hồi

1. Ký ức của nhân vật "tôi" về ngọn khói bếp

Khói được miêu tả bằngcác giác quan	**Dẫn chứng**
Thị giác	-Vấn vít bay lên -Màu xanh -Quẩn mãi -Vương vít mãi ở ngọn cây hồng, nằm sát mái nhà bị gió thổi choloãng đi, tan đi
Thính giác	Gọi người nào chưa về thì nhớ về trước khi bóng tối sập xuống
Khứu giác	-Mùi của hạt ngô, mùi của gộc gỗ củi dẻ, mùi của tinh dầu vỏ cam, nùi của vỏ cây sẹ, mùi của lông chú mèo tam thể bị lửa bén…
Cảm giác	Nhẹ bẫng như tơ, quẩn trên mái lá

BÀI 9

ĐỌC KẾT NỐI CHỦ ĐIỂMVĂN BẢN:
VÀ TÔI NHỚ KHÓI

I. Tìm hiểu chung

II. Suy ngẫm và phản hồi

1. Ký ức của nhân vật "tôi" về ngọn khói bếp

2. Đời sống tâm hồn của nhân vật "tôi"

- Phong phú (lưu giữ những kí ức sống động về khói từ mùi vị, hình ảnh, âm thanh,màu sắc,…

- Tinh tế, nhạy cảm (cảm nhận được niềm vui, nỗi buồn của khói gắn liền với niềm vui – nỗi buồn của con người).

- Nhiều yêu thương(dành cho gia đình, tuổi thơ, con người, thiên nhiên và khói).

3. Ý nghĩa của văn bản

Ý nghĩa của kỉ niệm đẹp trong quá khứ

-Kỉ niệm đẹp giúp khích lệ tinh thần, giúp ta tự tin, sống lạc quan

-Nỗi nhớ mang lại ý nghĩa, giúp ta sống tốt, biết trân trọng hiện tại

-Nỗi nhớ giúp kết nối mọi người, gắn kết với người mình yêu thương.

=>Kỉ niệm trong quá khứ có ý nghĩa quan trọng trong việc nuôi dưỡng, làm đẹpcho tâm hồn con người, giúp tâm hồn ta phong phú hơn.

III. <u>Tổng kết</u>

1. Nội dung

Và tôi nhớ khói là những hồi ức của tác giả về làn khói với căn bếp, cánh đồng, ngườidân quê. Điều này thể hiện tình yêu quê hương với một tâm hồn nhạy cảm.

2. Nghệ thuật

- Kể kết hợp miêu tả, biểu cảm.

- Biện pháp tu từ so sánh, liệt kê,...

BÀI 9

Thực hành Tiếng Việt

LỰA CHỌN CẤU TRÚC CÂU

A.Tìm hiểu bài	B.Bài học
VD1 - Nó bảo sao không đến? - Sao không bảo nó đến? - Bảo sao nó không đến! - Đến sao nó không bảo?Không bảo nó đến sao? … *VD2* *"Phụ công sức chăm bẵm, chờ mong củaông, cây ổi cứ ra hoa rồi rụng, quyết không bói quả"* và câu *"Cây ổi cứ ra hoa rồi rụng, quyết không bói quả, phụ công sức chăm bẵm, chờ mong của ông" "Cây ổi/ cứ ra hoa rồi rụng, quyết* *không bói quả, phụ* *CN VN1 VN2* *công sức chăm bẵm, chờ mong củaông"* *VN3 VN4* ->Nếu câu văn "*Phụ công sức chăm bẵm, chờ mong của ông, cây ổi cứ ra hoa rồi rụng, quyết không bói quả*" được viết lại thành "*Cây ổi cứ ra hoa rồi rụng, quyết không bói quả, phụ công sức chăm bẵm, chờ mong của ông*" thì ý nghĩa của câu sẽthay đổi. -> Cách viết "*Cây ổi cứ ra hoa rồi rụng, quyết không bói quả, phụ công sức chăm bẵm, chờ mong của ông*" không nhấn mạnh được công sức và sự chờ đợi, tình yêu thương, chăm bẵm của ông dành cho cây ổi mà nhấn mạnh việc cây ổi rụng hoa, không để	**I.Lựa chọn cấu trúc câu**: Câu tiếng Việt có cấu trúc tương đối ổn định. Tuy vậy, trong quá trình sử dụng chúng ta cóthể thay đổi cấu trúc câu để đáp ứng mụđích giao tiếp. **II.Cách lựa chọn cấu trúc câu và tácdụng:** + Thay đổi trật tự các thành phần câu nhằm nhấn mạnh đối tượng được nói đến + Viết câu có nhiều vị ngữ giúp cho việcmiêu tả đối tượng cụ thể, sinh động hơn

BÀI 9

lại kết quả.	

-> Cách viết "*Phụ công sức chăm bẵm, chờ mong của ông, cây ổi cứ ra hoa rồi rụng, quyết không bói quả*" nhấn mạnh sự chú ý của người độc tới công sức của người ông. **-> Tác dụng là giúp người đọc hình dung rõ hơn về quá trình phát triểncủa những quả ổi.** VD3 "Chẳng bao lâu sau, những chùm bé xíu ấy to dần, chuyển từ màu xanh sẫm sangxanh nhạt, căng bóng." -> Câu văn sử dụng cấu trúc nhiều thànhphần vị ngữ	**II.Câu có nhiều vị ngữ** Câu có nhiều vị ngữ liên tiếp có mụcđích mở rộng nội dung kể, tả.

VIẾT

KỂ LẠI MỘT TRẢI NGHIỆM CỦA BẢN THÂN

I. <u>Tìm hiểu chung</u>

- ***Yêu cầu đối với kiểu bài kể lại trải nghiệm của bản thân***

- Dùng ngôi thứ nhất để chia sẻ trải nghiệm của bàn thân.

- Sắp xếp các sự việc theo trình tự hợp lí.

- Kết hợp kể, tả và thể hiện cảm xúc của người kể đối với sự việc.

- Nêu ý nghĩa của trải nghiệm đối với bàn thân.

- Bài viết đảm bảo bố cục:

- Mở bài: giới thiệu được trài nghiệm.

- Thân bài: trình bày diễn biến của sự việc và càm xúc của bàn thân đối với trải nghiệm.

- Kết bài: nêu được ý nghĩa của trải nghiệm đối với người viết.

II. <u>Phân tích ví dụ</u>

- Ngôi kể: ngôi thứ nhất

- Người viết chia sẻ trải nghiệm về một chuyến đi.

- Kể về sự việc: chuyến tham quan đến bản Cát Cát. Các sự việc được kể theo trình tự thời gian:

+ Buổi sáng, di chuyển từ thị xã Sa Pa đến bản Cát Cát.

+ Gia đìnhcó một ngày vui chơi và khám phá bản Cát Cát.

+ Chiều lạnh, cả nhà cùng quay trở về.

- Người viết đã thể hiện cảm xúc qua những câu văn như "Mọi thứ thật lạ lẫm, thú vị.", "Thật là một bản nhạc êm dịu của thiên nhiên.", "Lòng tôi đầy nuối tiếc."

- Những trải nghiệm đó có ý nghãi vô cùng to lớn đối với tâm hồn người viết, giúp người viết có tâm hồn tươi đẹp hơn, yêu thiên nhiên, con người và đất nước mình hơn.

→ Cách kể:

+ Sử dụng ngôi kể thứ nhất

+ Sắp xếp các sự việc theo trình tự.

+ Kết hợp kể, tả, biểu lộ cảm xúc.

Thực hành

Đề bài: Viết đoạn văn khoảng 400 chữ, trình bày suy nghĩ về một hiện tượng trong đờisống mà em quan tâm.

+ Bước 1: Chuẩn bị trước khi viết (Xác định đề tài, mục đích, thu thập tư liệu).

+ Bước 2: Tìm ý, lập dàn ý theo phiếu học tập

+ Bước 3: Viết đoạn.

+ Bước 4: Xem lại và chỉnh sửa, rút kinh nghiệm.

NÓI VÀ NGHE

KỂ LẠI MỘT TRẢI NGHIỆM ĐÁNG NHỚ ĐỐI VỚI BẢN THÂN

1/ Chuẩn bị nói

2/ Trình bày và đánh giá bài nói

3/ Luyện tập

ÔN TẬP

a/ Nội dung chính các văn bản đã học

Văn bản	Nội dung chính
Lẵng quả thông	Qua câu chuyện về cách tặng quà và món quà mà nhạc sĩ E-đơ-va Gờ-ric tặng cô bé Đa-ni Pơ-đơ-xơn, tác giả khẳng định giá trị và ý nghĩa của món quà tinh thần và của âm nhạc đối với tâm hồn của con người

Con muốn làm một cái cây	-Kỉ niệm thời thơ ấu gắn với thiên nhiên. -Tình cảm của ông cháu. -Sự cô đơn của đứa trẻ khi xa rời không gian sống quen thuộc.
Và tôi nhớ khói.	Qua nỗi nhớ về khói, có thể thấy "tôi" là người có đời sống tâm hồn phong phú, tinh tế, nhạy cảm và nhiều yêu thương.

b/ HS trình bày những việc làm và cảm nhận cá nhân.

c/ Ý nghĩa của việc nuôi dưỡng tâm hồn giúp ta có được:

- Cuộc sống phong phú
- Giàu cảm xúc.
- Có tình yêu và lòng biết ơn cuộc sống.
- Sống có ý nghĩa hơn.
- Có những điểm tựa tinh thần sau những biến cố cuộc sống.

……

NÓI VÀ NGHE
KỂ LẠI MỘT TRẢI NGHIỆM ĐÁNG NHỚ ĐỐI VỚI BẢN THÂN

1/ Chuẩn bị nói

2/ Trình bày và đánh giá bài nói

3/ Luyện tập

ÔN TẬP

a/ Nội dung chính các văn bản đã học

Văn bản	Nội dung chính
Lẵng quả thông	Qua câu chuyện về cách tặng quà và món quà mà nhạc sĩ E-đơ-va Gờ-ric tặng cô bé Đa-ni Pơ-đơ-xơn, tác giả khẳng định giá trị và ý nghĩa của món quà tinh thần và của âm nhạc đối với tâm hồn của con người
Con muốn làm một cái cây	-Kỉ niệm thời thơ ấu gắn với thiên nhiên. -Tình cảm của ông cháu. -Sự cô đơn của đứa trẻ khi xa rời không gian sống quen thuộc.
Và tôi nhớ khói.	Qua nỗi nhớ về khói, có thể thấy "tôi" là người có đời sống tâm hồn phong phú, tinh tế, nhạy cảm và nhiều yêu thương.

b/ HS trình bày những việc làm và cảm nhận cá nhân.

c/ Ý nghĩa của việc nuôi dưỡng tâm hồn giúp ta có được:

- Cuộc sống phong phú
- Giàu cảm xúc.
- Có tình yêu và lòng biết ơn cuộc sống.
- Sống có ý nghĩa hơn.
- Có những điểm tựa tinh thần sau những biến cố cuộc sống.

……

I. Suy ngẫm và phản

hồi1.Tìm hiểu chung

Các yếu tốcủa truyện	**Cô bé bán diêm**
Đề tài	- Cuộc sống của những đứa trẻ bất hạnh.
Nhân vật	- Cô bé bán diêm và các nhân vật trong tưởng tượng của cô bé.
Sự việc	- Do mẹ và bà đã mất nên cô bé sống với bố. - Nhà em rất nghèo phải sống chui rúc một xó tối trên gác sát mái nhà. - Cô bé đi bán diêm để kiếm sống qua ngày ngay cả trong đêm giao thừa. - Ngồi nép mình vào góc tường và không dám về nhà vì sẽ bị cha đánh. - Và sáng ngày hôm sau, người ta thấy một em gái có đôi má hồng và đôi môi đangmirm cười chết vì giá rét trong đêm giao thừa.
Chi tiết tiêubiểu	Lần quẹt diêm đầu tiên: em mộng tưởng ra ngôi nhà có lò sưởi. Lần quẹt diêm thứ 2: em mộng tưởng ra cưn phòng có bàn ăn, có ngỗng quay. Lần quẹt diêm thứ 3: em mộng tưởng thấy cây thông nô-en và nến sáng lung linh. Lần quẹt diêm thứ 4: em mộng tưởng em thấy bà nội mỉm cười với em.Lần quẹt diêm thứ 5: em quẹt hế những quê diêm còn lại vì em muốn níu giữ bà ở lại, bà cầm tay em và hai bà cháu vụt bay.
Tình cảm, cảm xúc của người viết thể hiện qua ngôn ngữ văn bản	- Thể hiện sự thương xót, cảm thông cho số phận của đứa trẻ nghèo và những ước mơtươi sáng mà bình dị.
Chủ đề	- Tình yêu thương trước những số phận bất hạnh, khát vọng sống tốt đẹp và ước mơ tươi sáng.

2.Bài học kinh nghiệm gì khi đọc truyện ngắn

- Phải xác định được đề tài, chủ đề của câu chuyện

- Tóm tắt được các sự việc, chi tiết tiêu biểu

- Nắm được cách thể hiện tình cảm của người viết trong văn bản.